

GALOPPÖVERDOMSTOLEN

Protokoll hållet vid förhandling via Teams i
Galoppöverdomstolen den 10 oktober 2024

Ärende nr 8/2024

PARTER och OMBUD

KLAGANDE: Tränaren Marie Lustig, närvarande

OMBUD: Jur kand Anette Johansson, närvarande

MOTPART: Svensk Galopp AB genom
f.d. förbundsjuristen vid Svenskt Trav
jur kand Göran Wahlman, ej närvarande

ÖVERKLAGAT BESLUT: Lokala galoppdomstolens vid Jägersro Galopp
beslut den 30 juni 2024 i lopp 2

SAKEN: Ej följt funktionärs anvisningar

Genom överklagade beslutet dömde lokala galoppdomstolen Marie Lustig till böter 2 000 kr, (Skandinaviskt Reglemente för Galopplöpningar (SRG) 8:19 SRG) för att ej följt funktionärs anvisningar samt att ha försenat starten. Lokala galoppdomstolen antecknade i sitt beslut. Galoppdomstolen mottog en anmälan från starter att tränare Marie Lustig (nr 7 Ode To My Mother) trots tillsägelse befunnit sig på startplatsen.

Galoppöverdomstolen meddelar att dess prövning av överklagat ärende gäller huruvida Marie Lustig följt funktionärs anvisningar. Att försena starten är inte straffbelagt enligt SRG. Galoppöverdomstolens prövning gäller inte heller huruvida Marie Lustig har befunnit sig på startplatsen då lokala galoppdomstolen inte har dömt Marie Lustig för detta, jfr 6 kap. 17 § andra stycket och 8 kap. 18 § SRG.

Marie Lustig yrkar frikännande, i andra hand att böterna ska sättas ner.

Svensk Galopp har bestritt bifall till överklagandet och yrkar att lokala galoppdomstolens beslut ska fastställas.

Marie Lustig utvecklar grunden för överklagandet.

Galoppöverdomstolen redogör för Svensk Galopps grund för bestridandet av överklagandet och för Svensk Galopps representant Stefan Jönssons skriftliga redogörelse om vad som enligt denne hände vid det nu aktuella tillfället. Enligt Svensk Galopp var det helt korrekt att utdöma bestraffning då Marie Lustig som befann sig i anslutning till startboxarna vägrade att avlägsna sig trots tillsägelse.

Marie Lustig hörs.

På begäran av Marie Lustig granskas en av henne gjord filmupptagning från den nu aktuella händelsen.

Marie Lustig slutför sin talan.

Galoppöverdomstolen fattar följande

BESLUT (att meddelas den 21 oktober 2024)

Marie Lustig har som grund för överklagandet åberopat: Det som anges i beslutsreferatet återger inte korrekt de anvisningar Marie Lustig uppfattat i kontakt med starter Tove Brandt och för Marie Lustig okänd funktionär bland startboxpersonalen. Den anvisning Marie Lustig fick från Tove Brandt var att Marie Lustig skulle överlämna sin mobiltelefon till Tove Brandt, som uttryckte att hon avsåg att kontrollera filmupptagningarna på mobiltelefonen och förhindra filmupptagning av händelserna vid startboxarna. Marie Lustig uppfattade att Tove Brandt avsåg att beslagta mobiltelefonen en längre tid för att förhindra att Marie Lustig använde den. Marie Lustig vägrade att överlämna sin mobiltelefon. Hon har inte haft skyldighet att följa anvisningen från Tove Brandt att överlämna sin mobiltelefon för att Tove Brandt skulle kunna genomsöka och beslagta den. En starter på en galopptävling har inte behörighet att genomsöka en persons mobiltelefon eller att beslagta en mobiltelefon för att förhindra filmupptagning. Beslutet från den lokala galoppdomstolen återger inte korrekt den anvisning Tove Brandt lämnat till Marie Lustig. Hela samtalet mellan Marie Lustig och Tove Brandt inför starten rörde Marie Lustigs mobiltelefon. Marie Lustig förklarade sig inför Tove Brandt villig att följa anvisningen att inte filma händelserna vid startboxarna. Marie Lustig förklarade för Tove Brandt att hon ville följa händelserna för att bättre kunna förbereda sina hästar efter att ha studerat varför hästar tränade av henne – som hon själv uppfattar det – upprepat och särskilt när Tove Brandt har ansvarat för startmomentet antingen har fått problem vid lastning i startboxarna, som de inte uppvisat i träning, eller har blivit bortvisade från start utan anledning. Tove Brandt motiverade till Marie Lustig sitt krav att få beslagta Marie Lustigs mobiltelefon med att det skulle vara förbjudet att filma galopptävlingarna och händelserna bakom startboxarna inför start av hänsyn till att ATG äger ljud- och bildrättigheterna. Det är inte korrekt att det finns ett förbud mot ljud- och bildupptagning och det har saknats annat sakligt skäl att kontrollera och beslagta Marie Lustigs mobiltelefon. Några minuter efter att Tove Brandt anvisat Marie Lustig att överlämna sin mobiltelefon närmade sig en för Marie Lustig okänd funktionär ur startbox personalen henne. När personen närmade sig upplevde Marie Lustig genast att situationen blev obehaglig. Hon slog därför på inspelningen på sin mobiltelefon för att bevara bevisning om händelsen. Inspelningen bifogas och åberopas som bevisning för att visa händelseförloppet och vilka anvisningar som lämnades. Enligt den funktionär som närmade sig Marie Lustig hade han fått instruktion från Tove Brandt att hindra Marie Lustig att med sin mobiltelefon filma händelserna bakom startboxarna. Funktionären utförde instruktionen genom att under flera minuters tid stå så nära Marie Lustig att han vidrörde henne och vägra flytta sig trots att hon bad honom hålla ett större avstånd. Funktionärens agerande att med fysiskt tvång hindra Marie Lustig att ens se händelserna bakom startboxarna och att vidröra henne trots att hon bad honom flytta sig har inneburit ett tvångsutövande från en person som inte har behörighet att utöva tvång mot annan person. En funktionär på en galopptävling som inte har uppdrag som ordningsvakt har aldrig behörighet att utöva fysiskt tvång mot en annan person.

Marie Lustig har därutöver som grund för överklagandet åberopat. Det är inte korrekt att Marie Lustig fått instruktioner direkt från Tove Brant att Marie Lustig skulle avlägsna sig. Hon har fått instruktion att

lämna ifrån sig sin mobiltelefon för att förhindra att hon skulle fotografera eller filma. Den instruktionen har Marie Lustig inte följt, det har hon vägrat då hon inte anser att hon har någon skyldighet att följa en sådan instruktion då startern inte har någon rätt att beslagta mobiltelefoner. Därefter har Marie Lustig fått instruktion från personen från startboxpersonelen [traktorföraren, Galoppöverdomstolens anmärkning] att hon inte får filma. Därefter har hon talat på telefon med Larissa Tandari om att hon skulle lämna platsen vilket Marie Lustig också gjorde.

Marie Lustig har uppgivit. Hon körde bort till starten med sitt ensitsiga fordon då det tidigare hade varit problem vid starten. Hon ville se hur hästen betedde sig så hon kunde träna hästen. Hon körde under banorna där traktorerna kör och hon befann sig nästan 30 m från starten, inte på startområdet eller något banområde utan på ett område som är mellan dessa. Hon satt helt stilla på sitt fordon och hon hade inte ens tagit upp telefonen. Tove Brandt ”skrek” till henne att hon inte får filma vilket hon inte gjorde. Tove Brandt kom fram till henne och sade att hon inte får filma och ville ta Marie Lustigs telefon. Marie Lustig satt kvar på fordonet, helt stilla och sade inget. Tove Brandt var väldigt aggressiv. Marie Lustig sade till Tove Brandt, varför ska jag lämna telefonen till dig. Det var det enda hon sade till Tove Brandt som lämnade platsen där Marie Lustig befann sig. Därefter kom en annan funktionär, en traktorförare fram till henne och ställde sig framför och över henne. Personen var stor och kraftig och sade att han skulle stå här så att hon inte kunde filma. Marie Lustig gjorde inget försök att filma hästarna. Det var en hotfull situation. Hon kunde inte veta hur personen skulle reagera. Därefter ringde Larissa Tandari [lokala galoppdomstolens ordförande, Galoppöverdomstolens anmärkning] och sade att Marie Lustig måste åka därifrån vilket Marie Lustig direkt gjorde. Hästarna var då lastade och det fanns för Marie Lustig inget att se vad man gjorde med hennes häst. Senare träffade hon Svensk Galopps representant Stefan Jönsson i kafé, hon frågade honom hur man kunde behandla henne på det sättet. Hon fick intrycket att Stefan Jönsson inte visste vad som hade hänt.

Galoppöverdomstolens bedömning

Enligt 8 kap. 19 § första stycket SRG gäller att till påföljd döms hästägare, tränare, tränares medhjälpare eller ryttare som i samband med galopp tävlingar inte rättar sig efter Skandinavisk Galopps representant, personal eller tävlingsfunktionärs anvisningar eller uppträder otillbörligt mot dessa personer, mot annan hästägare, annan tränare, annan tränares medhjälpare eller annan ryttare.

För att en underlåtenhet att rätta sig efter Skandinavisk Galopps representant, personal eller tävlingsfunktionärs anvisningar ska medföra påföljd enligt SRG måste anvisningen ha stöd i Skandinavisk Galopps regelverk, vara adekvat eller framstå som rimlig i sannanhanget.

Enligt den filmupptagning som Marie Lustig åberopat, uppger personen som Maria Lustig filmar bl.a. till henne, sekvensen 0,29 - 0,32 sekunder i filmupptagningen, ”det är den uppgiften som jag har fått från Jönsson, du får inte lov att vara här.” Detta innebär enligt Galoppöverdomstolen en anvisning från Svensk Galopps personal om att Marie Lustig inte fick vara där hon befann sig. Att detta var innebörden måste ha framstått som uppenbart för Marie Lustig. Genom att inte omedelbart rätta sig efter anvisningen utan istället argumentera mot den person som gav anvisningen och att vänta med att lämna platsen tills hon per telefon blev kontaktad av Larissa Tandari, överträder Marie Lustig 8 kap. 19 § första stycket SRG. Vid denna bedömning saknar Galoppöverdomstolen anledning att ta ställning till vad som dessförinnan enligt Marie Lustig hade ägt rum mellan henne och Tove Brandt och eventuella rättsliga konsekvenser av vad som då inträffade.

Galoppöverdomstolen fastställer lokala galoppöverdomstolens beslut att döma Marie Lustig till böter 2 000 kr för att inte ha följt anvisningar av Svensk Galopps personal.

Då Marie Lustig inte har vunnit framgång med sitt överklagande ska hon betala överklagandeavgift till Svensk Galopp med fyra tusen (4 000 kr).

I avgörandet har deltagit universitetslektorn, jur kand Ronny Hagelberg, jur kand Gisela Jarby och f.d. generalsekreteraren, jur kand Björn Eklund. Enhälligt.